

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

IV. Hoc jure expendendorum canonum usa est Ecclesia Gallicana in
Conventu Biturucensi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15591

Anastafius in vita
Hadriani.

Idem Anastafius
Præfatione in Sep-
timum Synodum.

Idem Anastafius
Præfat.

Vide lib. 6. c. 15.
§. 1.

Pithorus in Præ-
fat. ad Helior.
Miscell.

Vide lib. v. cap.
18. §. 15.

posuisse vir illustr. Bellarminus & plerique omnes existimarunt. Sed vitium illud tribuendum est interpreti qui Græcam illam Synodum Latinè verterat jussu Adriani I. de cujus interpretis imperitia conqueritur Anastafius Bibliothecarius, qui secundam interpretationem aggressus est tempore Ioannis VIII. *Interpres, inquit, penè per singula, relicto utriusque lingue idiomate, adeo est verbum è verbo securus, ut quid in eadem editione intelligatur, aut vix aut nunquam possit adverti, in fastidiumque versa legentium, penè ab omnibus hac pro causa contemnatur.* Discussa occasione quæ Gallicanos Episcopos & Carolum Regem ad repudiandam Synodum Nicenam per errorem facti movit, id tantum ex eo colligi velim, Reges Francorum, cum Gallicana Ecclesia, eam facultatem sibi arrogasse, ut de synodis recipiendis, vel rejiciendis, disceptatio sibi libera esset; præsertim si per Legatos suos rebus gerendis non interfuisent. Qua ratione usus est Anastafius, cum de Synodi Trullanæ Constantinopoli habitæ canonibus loquitur, quos à ceteris patriarchalibus sedibus repudiatos fuisse docet; *nimirum quia nulla earum, cum ederentur, aut promulgans, aut consentiens, aut saltem præsens inventa est.*

III. Octava Synodus, quæ sub Hadriano secundo coacta est Constantinopoli, canones aliquot edidit, qui à Gallicanis Episcopis non videntur statim recepti. Etenim Hincmarus Episcopus nunquam eorum meminit in epistolis suis; & Ademarus monachus Engolismensis laudatus à Pitheco, quedam contra veteres canones illic decreta fuisse observat. Planè mores in Gallia receptos, & jura regia, variis canonibus videtur synodus illa petivisse. Etenim Principum suffragia ab electionibus Episcoporum arcet canone xii. cum tamen absque Regis consensu, etiam post Octavam Synodum, electiones in Gallia non fierent. Episcopos omnes sistere se Concilio Patriarchæ jubet canon xvii. neque Principum jussu impediri; cum tamen à regno discedere, & synodo interesse absque consensu Principis, vetitum esse Gallicanis Episcopis doceat Hincmarus, & plerique auctores post Octavam Synodum. Eodem canone vetatur ne synodus fiat præfente Principe. quod moribus Gallorum adversabatur, qui Synodos in palatio ut plurimum celebrabant, etiam sub Carolo Calvo, post Octavam Synodum. Electiones Episcoporum soli Clero, expulsis laicis, asserit canon xxii. Sed populum habuisse suas partes in electionibus, usque ad seculum undecimum, omnibus notum est.

IV. Hoc jure expendendorum canonum usa est Ecclesia Gallicana in Conventu Bituricensi à Carolo VII. Rege Francorum indicto. Etenim cum à Legatis Concilij Basileensis, quod apud Gallos tunc Concilij Generalis nomine censebatur, Ecclesiæ Gallicanæ congregatio rogaretur *ut decreta & statuta ejusdem sacri Concilij recipere, & observare, observarique facere vellet, decrevit præfata sancta Congregatio decreta ipsa visitare, ad sciendum si quæ essent simpliciter recipienda, & quæ cum certis modificationibus seu interpretationibus acceptanda congruere viderentur utilitati & moribus Regni & Delphinatus prædictorum.* Quibus decretis diligenter matureque inspectis, ac visitatis, censuit eadem sacra Congregatio plurima ex ipsis decretis & statutis recipienda, cum certis tamen licet modificationibus.

V. Non solum autem Gallicanæ Ecclesiæ consensus expectandus est ut novi canones vigeant; sed Regi quoque ea sollicitudo maximè incumbit. Cum enim pars nobilissima regij muneris in tuendis canonibus & receptis moribus verferetur, & antiqui Patres eum ordinem secuti fuerint ut à Principibus confirmationem rerum definitarum postulerent, præjudicio suo id Principibus arrogasse videntur ut novæ leges executioni publicæ mandari non possint, si eorum consensu expresso vel tacito destituantur, etsi fortasse quamplurimis Ecclesiæ Gallicanæ proceribus acceptæ fuerint. Neque obstat quod objici possit, quemadmodum in abroganda lege per novæ consuetudinis usum sufficit ut major pars populi in eam consuetudinem consenserit, ita etiam sufficere, ut novæ leges receptæ videantur, si numero vincant qui earum utilitatem commendant. Etenim diversa est ratio Principis & Episcoporum. Illis enim de novæ legis æquitate disceptare liberum erit. Sed de juribus regni, & de civium tranquillitate, quæ novitate illa fortasse concuteretur, solus Princeps decernit vi illius juris divini quod ei tuitionem canonum & consuetudinum antiquarum asseruit; præsertim si legibus suis, aut decessorum, moribusque receptis, canones illos adversos esse videat. Hoc est satis antiquum Imperij Gallici arcanum; de quo retinendo monuit graviter Philippum IV. Regem Odo Dux Burgundiæ: *Consulimus etiam vobis, inquit, quod nullemodo patiamini quod aliquis in regno vestro aliquid novum instituat, quod temporibus prædecessorum vestrorum institutum non fuerit, vel ordinatum, vel usitatum.* De novis Bonifacij VIII. & ceterorum Pontificum constitutionibus loquitur Quibus

Tom. 1. lib. 1.
Eccles. Gall. c. 11.
n. 1.